

A ponte do Sinal

Manuel Boubeta Costas, o tecelán

Esta ponte atópase debaixo da estrada pola que se entra no barrio do Forte, vindo de Cangas, pero hoxe está totalmente tapada. Antes, as mulleres ían alí a lavar a roupa cando había marea baixa, porque co mar subido moitas veces non se podía. Coa marea chea formábase unha praia que se chamaba 'a praia de Benidor'. Agora, ese espazo ocúpao a Praza das Pontes.

A Ponte do Sinal tiña o seu aquel, xa que segundo conta a lenda, toda muller que tiña problemas para conservar a súa descendencia -porque lle acontecía algún contratempo durante a preñez ou porque o nenó nacía con algunha discapacidade- era convinte que fora á ponte. Así o facían cando se producían dous abortos antes de tempo, se os bebés nacían mortos ou se os nenos saían cegos. O rito relacionábase coa fertilidade.

A muller había de acudir á ponte de noite, porque a cerimonia desenvolvíase cando as campás do reloxo da igrexa tocaban as doce. Ela saía da casa diante dos seus acompañantes, nunca ía ao lado deles e tampouco podía falar con ninguén, aínda que se atopara cun ser querido polo camiño.

Cando chegaba á ponte tiña que poñerse debaixo e os seus acompañantes situábanse nos extremos, un ou dous a cada lado, dependendo de cantos foran, porque no momento da cerimonia non podían pasar nin persoas nin animais por enriba da ponte. Se pasaba alguén, podía morrer tanto a muller como a cría, por iso facían garda incluso con paus.

A cerimonia consistía en que,

cando o reloxo dera a primería badalada a primeira persoa que pasara polo lado onde estivera a muller era a que había de baixar para bautizar o nenó dentro do ventre da futura nai. Se nese momento non pasaba ninguén, tiña que baixar un dos que estaba facendo garda, pero a dona nunca podía saber quen ía ser o padriño.

A muller levaba consigo unha cuncha de vieira. O padriño tiña que coller con ela unha pouca auga do río e, mirando cara ó Cristo que estaba fronte á entrada da Avenida de Marín e ós toques do reloxo, descubríndolle un pouco a barriga, tiña que dicir mentres lle botaba a auga: "Yo te bautizo en el nombre del padre y del hijo y del espíritu santo". Nunca se podía dicir "amén".

Ó terminar a cerimonia adoitaban levar empanadas e viño e, como había unha taberna preto, xa se celebraba alí o bautizo, coa salvidade de que o padriño que bautizaba na ponte tiña que ser o que había de ir logo á igrexa.

A min tocoume vivir unha

destas experiencias alí no mes de novembro do ano 1968. Fun como acompañante e terminei sendo o padriño. Unha muller que xa levaba dous partos prematuros, decidiu "ir á ponte" -que era como se dicía entón-. A partires da cerimonia tivo seis fillos, aínda que na actualidade ten cinco. Que cada un o interprete á súa maneira.

Hoxe xa sería imposible facer calquera acto deste tipo no mesmo escenario, pero nalgúns lugares de Galicia estase a practicar algo semellante. Teño información verbal de que se está a realizar o mesmo ritual en Meaño, Pontesampaio e a Ramallosa. Nestes lugares levábanse a cabo as mesmas ceremonias.

A Ponte do Sinal era fermosa, pero a man do home destrúe todo aquilo que forma parte da historia dos pobos. Todas estas pontes, a parte de ser pezas arquitectónicas, tamén forman parte da nosa cultura e da nosa historia.

Sen máis, unha aperta para a Asociación Cultural Meiro.

